

עת"א 26725/02/17 - נ ב, נגד שרות בתי הסוהר, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

07 מרץ 2017

עת"א 26725-02-17 ב(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר

בפני כב' השופט רון שפירא, סגן נשיא

העותר	נ ב,
נגד	ע"י ב"כ עו"ד ענאן עטשי
המשיבים	1. שרות בתי הסוהר 2. מדינת ישראל

פסק דין

עיקר העובדות כבר פורטו בהחלטת בית המשפט מיום 13.2.2017, המועד בו הוגשה העתירה. יצוין כי בין לבין ניתנה אתמול, 5.3.17, החלטה ע"י סגן הנציבה ולפיה ישתחרר העותר ממאסרו שחרור מוקדם מחר, 7.3.2017. בפועל, העתירה מתייתרת. עם זאת מצאתי לנכון להתייחס לטענות העותר.

העתירה, כפי שהוגשה, הוגדרה כ"עתירת אסיר דחופה". במסגרתה ביקש ב"כ העותר כי בית המשפט יורה לשב"ס להורות על הוצאת העותר לניתוח בבית חולים.

העותר מרצה מאסר לתקופה של חמישה חודשים. העותר המיר מאסר בעבודות שירות במאסר במתקן כליאה עקב בעיות בריאות. על פי האמור בעתירה הוא מוכר כנכה בשיעור של 73% וסובל ממכלול של בעיות רפואיות. הוא החל לרצות את מאסרו ביום 12.12.2016. מועד שחרורו המלא ביום 11.5.2017 וכאמור לעיל, הוא עתיד להשתחרר מחר. את מאסרו מרצה העותר בכלא כרמל.

ביום 12.1.2017 ועקב תלונות העותר, נבדק העותר ע"י רופא הכלא והועבר מידיית עוד באותו היום באמבולנס לבית חולים. למחרת, ביום שישי 13.1.2017, שוחרר העותר מבית החולים עם המלצות למעקב רפואי. יצוין כי במהלך האשפוז הקצר עבר העותר שורה של בדיקות בתחומי רפואה שונים, שלא יפורטו מחמת צנעת הפרט. בסיכומי של דבר, ובכפוף להנחיה להמשך בדיקות בתחום רפואת העיניים, שוחרר עם הנחיות להמשך מעקב ובדיקות אצל רופא מטפל כאשר צוין בסיכום האשפוז כי מצבו הכללי משביע רצון.

ביום ראשון, 15.1.2017, הועבר העותר להמשך בדיקות במרפאת העיניים של בית חולים רמב"ם שם הומלץ על ניתוח עיניים בהקדם. שב"ס פנה מידיית לבית חולים רמב"ם כדי לקבוע תור לניתוח. תשובת בית החולים הייתה כי התור יקבע

בהקדם ע"י בית החולים וכי על העותר להמתין לקביעת התור. בית החולים גם עדכן את גורמי שב"ס כי משך המתנה הצפוי הוא כשלושה חודשים.

מעיון במסמכי בית החולים עולה כי מדובר באסיר הסובל משורה של בעיות בריאות מתמשכות, חלקן פועל יוצא של מחלת סכרת ממושכת וחלקן בתחומים אחרים. מדובר בבעיות בריאות שהחלו עוד טרם מאסרו הקצר של העותר.

בית המשפט ציין עוד בהחלטתו מיום 13.2.17 כי חובת שב"ס לדאוג לטיפול רפואי הולם לאסירים. אלא ששב"ס אינו יכול, וגם אינו מחויב, להסדיר טיפול רפואי לפתרון בעיות רפואיות כרוניות ומתמשכות בתקופה בה מגיע אליו אדם חולה למאסר שמשכו קצר. כאמור, החובה היא להעניק לאסיר טיפול רפואי הולם ואולם לא ניתן לצפות כי תקופת מאסר קצרה תשתמש כפתרון לטיפול בבעיות בריאות מתמשכות שראשיתן עוד קודם למאסר (כך על פי הנתונים שבעתירה עצמה, וכפי שעולה ממסמכי בית החולים רמב"ם).

בפועל, כפי שצוין, הועבר העותר מיד כאשר אובחנו בעיות הבריאות ע"י גורמי הכלא, לבית חולים רמב"ם. בית החולים קבע כי אין צורך בהמשך אשפוז, שחררו עם הנחיות להמשך טיפול ומעקב. הנחיות בית החולים מולאו בקפידה ע"י שב"ס. בנוסף הוזמן עבור העותר תור לניתוח להסרת קטרקט בשתי עיניים. הזימון נעשה בהתאם לתורים הנקבעים בבית החולים רמב"ם.

יצוין כי שב"ס מחויב לפעול לטיפול בבעיות בריאות במסגרת שירותי הרפואה הציבורית. אין באפשרותו להפנות אסירים למסלולי רפואה פרטית. קביעת סדר קדימות ודחיפות הניתוח נעשית ע"י בית החולים הציבורי (במקרה זה, בית החולים רמב"ם) בהתאם לשיקול הדעת של גורמי המקצוע בבית החולים. עוד יצוין כי על פי נתוני משרד הבריאות, כפי שמתפרסמים באתר משרד הבריאות, משך ההמתנה הממוצע לניתוח קטרקט בבתי החולים הציבוריים, לאחר סיום הליכי הבדיקות המקדימות, הוא 16 - 20 שבועות, כאשר בבתי החולים שבמחוזות הצפון והדרום משך ההמתנה הממוצע עולה באופן משמעותי על זה שבבתי החולים במחוז תל אביב והמרכז. כלא כרמל ממוקם ליד עתלית ובתי החולים המספקים לו את השירות הם אלו שבסביבתו. כאמור, התור שנקבע לניתוח עבור העותר היה אף מוקדם ממשך הזמן הממוצע, ובכל מקרה המועד לא היה ואינו בשליטת שב"ס.

בנסיבות אלו לא מצאתי כל מקום לטענות שפורטו בעתירה. שב"ס פעל בהתאם לנדרש, ואף למעלה מכך, ופעל להסדיר לעותר טיפול רפואי מיטבי במסגרת הרפואה הציבורית ובבית חולים ציבורי בעל מוניטין. כל זאת, כאמור, לשם טיפול בבעיות כרוניות שעל פי מסמכי בית החולים ראשיתם עוד הרבה קודם למאסרו, וככל הנראה בהעדר טיפול מספק לאורך זמן.

בדיון בפני טען ב"כ העותר כי פנה לשב"ס לקבל לידי מסמכים מהתיק הרפואי ולא נענה. טענות אלו לא היו חלק מהעתירה ונטענו לראשונה בדיון בפני. ממילא לא ניתן היה לבררן במסגרת הדיון. אציין כי קיים נהל ברור לצורך קבלת תיק רפואי של אסיר. לא הוצגו בפני מסמכים לפיהם ניתן ללמוד כי נעשתה פניה בהתאם לנהל. בכל מקרה, חזקה כי ככל שתעשה פניה בהתאם לנהל ולפקודות ימסרו המסמכים הרפואיים לידי העותר או בא כוחו.

כאמור, העותר משתחרר מחר ממאסרו. יש לקוות כי משפחתו תסיע בידו לקבל את הטיפול הרפואי הנדרש, טוב יותר מהאופן שבו טופל קודם למאסרו הקצר. ככל הנוגע לפעולות שב"ס, אני קובע כי שב"ס פעל כנדרש, העביר את העותר לטיפול בבית חולים רמב"ם ופעל להמשיך ולספק את הטיפול הרפואי הנדרש, ע"י גורמי הרפואה של שב"ס, בהתאם להנחיות בית החולים רמב"ם ובכפוף לסדרי העבודה של בית החולים. לא מצאתי כל בסיס וצידוק לעתירה, כפי שהוגשה. אוסיף עוד כי כבר לאחר החלטת בית המשפט מיום 13.2.2017 ראוי היה לשקול את הצידוק שבהמשך הדיון בעתירה.

שקלתי במקרה זה לחייב את העותר בתשלום הוצאות משפט עקב הגשת העתירה ועמידה על הדיון בה. לפני משורת הדיון, ומאחר והצדדים לא טענו לעניין זה, לא חייבתי אותו בתשלום הוצאות. עם זאת מצאתי לנכון להדגיש כי יש מקרים בהן עתירות, המתבררות כעתירות סרק ללא כל בסיס וצידוק, יצדיקו חיוב עותר בהוצאות משפט, זאת גם כאשר מדובר באסיר.

העתירה נדחית.

המזכירות תשלח עתירה לב"כ הצדדים.

ניתן היום, ט' אדר תשע"ז, 07 מרץ 2017, בהעדר הצדדים.

ר' שפירא, ס. נשיא